

Data publikacji: 16-02-2012

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 16 lutego 2012 r.

Druk nr 27 S

SPRAWOZDANIE

**KOMISJI USTAWODAWCZEJ,
KOMISJI RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

oraz

KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA, PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI

o projekcie ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 27)

Marszałek Senatu w dniu 22 grudnia 2011 r. skierował do Komisji Ustawodawczej, Komisji Rodziny i Polityki Społecznej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji projekt ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisje na wspólnym posiedzeniu w dniu 16 lutego 2012 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy, wprowadziły do niego poprawkę i wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

Przewodniczący Komisji
Rodziny i Polityki Społecznej
(-) Mieczysław Augustyn

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
(-) Michał Seweryński

projekt

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji
oraz niektórych innych ustaw**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw.

Jednocześnie upoważnia senatora Michała Seweryńskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.²⁾) w art. 114:

1) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe oraz za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 33 ust. 3;”;

2) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Policjant zwalniany ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4a oraz ust. 2 pkt 8 otrzymuje 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Policjant zwalniany ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2 otrzymuje ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. Komendant Główny Policji lub upoważniony przez niego przełożony może w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb rodziny policjanta przyznać mu nie więcej niż 50% odprawy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.³⁾) w art. 118:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego oraz ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 171, poz. 1065 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 62, poz. 504, Nr 85, poz. 716, Nr 97, poz. 803, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 959, Nr 157, poz. 1241, Nr 168, poz. 1323, Nr 195, poz. 1502, Nr 201, poz. 1540, Nr 206, poz. 1589 i Nr 223, poz. 1777 oraz z 2010 r. Nr 34, poz. 190, Nr 96, poz. 620, Nr 98, poz. 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 164, poz. 1108, Nr 182, poz. 1228, Nr 238, poz. 1602 i Nr 240, poz. 1602 oraz z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 117, poz. 677, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1205, Nr 207, poz. 1229, Nr 217, poz. 1280 i Nr 230, poz. 1371.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 677, Nr 170, poz. 1015, Nr 171, poz. 1016 i Nr 230, poz. 1371.

1) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub urlopy dodatkowe oraz ekwiwalent za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3;”;

2) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Funkcjonariusz zwolniony ze służby na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3–5, ust. 2 pkt 2 oraz 9–11 otrzymuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe oraz za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3.”;

3) uchyla się ust. 2a.

Art. 3. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.⁴⁾) w art. 98:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Strażak zwolniony na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 3 otrzymuje 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”;

2) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Strażak zwolniony na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 4 i 6 oraz ust. 3 pkt 2 i 6 otrzymuje ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712, z późn. zm.⁵⁾) w art. 105 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Należności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, oraz przypadający za rok, w którym następuje zwolnienie ze służby, zryczałtowany ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie przysługują funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby z przyczyn, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 2 pkt 2, albo ukarania przez organ właściwego samorządu zawodowego, do którego przynależność jest obowiązkowa ze względu na wykonywany przez funkcjonariusza zawód, karą

⁴⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97, z 2010 r. Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228, Nr 238, poz. 1578 i Nr 239, poz. 1589 oraz z 2011 r. Nr 117, poz. 677, Nr 171, poz. 1016 i Nr 207, poz. 1230.

⁵⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2008 r. Nr 66, poz. 402, z 2009 r. Nr 22, poz. 120 i Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 117, poz. 677.

zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej), utraty stopnia albo skazania na karę pozbawienia wolności.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.⁶⁾) w art. 128:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 3 otrzymuje 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”;

2) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 2 pkt 2 i 7 otrzymuje ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn. zm.⁷⁾) w art. 95 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe urlopy wypoczynkowe;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708, z późn. zm.⁸⁾) w art. 96 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 2, 3 i 4–6 oraz ust. 2 pkt 2, 3 i 5–8 otrzymuje ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 710, z późn. zm.⁹⁾) w art. 88:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

⁶⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 84, poz. 455, Nr 117, poz. 677 i Nr 230, poz. 1371.

⁷⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114, Nr 112, poz. 654, Nr 122, poz. 696, Nr 171, poz. 1016 i Nr 236, poz. 1396.

⁸⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r., Nr 158, poz. 1122 i Nr 218, poz. 1592, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 85, poz. 716, Nr 105, poz. 880 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 151, poz. 1014, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 84, poz. 455, Nr 117, poz. 677, Nr 122, poz. 696 i Nr 171, poz. 1016.

⁹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 114, poz. 957, z 2010 r. Nr 113, poz. 745, Nr 182, poz. 1228, Nr 230, poz. 1510 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 117, poz. 677.

„2. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 otrzymuje 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”;

2) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 2 pkt 2 i 8 otrzymuje ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 137 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz, który przed dniem ustania stosunku służbowego nie wykorzystał czasu wolnego od służby za pełnienie służby ponad ustawowy wymiar, otrzymuje ekwiwalent pieniężny.”;

2) w art. 151 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu wypoczynkowego lub urlopu dodatkowego w całości lub w części z powodu ustania stosunku służbowego funkcjonariuszowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.”.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁰⁾Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654.

UZASADNIENIE

1. Ustawa wykonująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lutego 2010 r. (sygn. akt K 1/08), stwierdzającego niezgodność art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r., Nr 43, poz. 277, ze zm.; dalej jako: ustawa o Policji), w części obejmującej słowa „nie więcej jednak niż za ostatnie 3 lata kalendarzowe”, z art. 66 ust. 2 w związku z art. 2 Konstytucji.

Sentencja orzeczenia została opublikowana w Dz. U. Nr 34, poz. 190 (data publikacji wyroku: 8 marca 2010 r.). Pełny tekst orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, zamieszczony został w OTK Z. U. z 2010 r., Nr 2A, poz. 14.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

Zaskarżony przepis został skonfrontowany z dwoma wzorcami konstytucyjnymi – art. 66 ust. 2 oraz art. 2. Pierwszy z nich normuje kwestie związane z czasem pracy wskazując dwa konkretne uprawnienia. Powołany przepis poręcza, po pierwsze, prawo do dni wolnych od pracy, po drugie zaś – przyznaje każdemu pracownikowi prawo do corocznego płatnego urlopu. Jednocześnie ten sam art. 66 ust. 2 przewiduje istnienie maksymalnych norm czasu pracy, z tym że ich określenie pozostawia już ustawodawcy zwykłemu. Z kolei art. 2 wyraża zasadę demokratycznego państwa prawnego. Jest to jedna z podstawowych zasad ustrojowych, której komponentami są w szczególności: zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasada poszanowania praw nabytych.

Oceniając rozwiązanie przyjęte na gruncie art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji Trybunał podniósł, że prawo do corocznego płatnego urlopu jest gwarantowane konstytucyjnie i stąd nie może być arbitralnie ograniczone, również w odniesieniu do rekompensaty pieniężnej za urlop niewykorzystany. Co więcej: prawo do ekwiwalentu z tytułu niewykorzystanego urlopu jest prawem majątkowym policjanta, a zatem jego ograniczenie powinno odpowiadać wymogom płynącym z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Identycznie skądinąd ma się rzecz z czasem wolnym od pracy, a w przypadku policjantów – czasem wolnym od służby.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego prawo do rocznego płatnego urlopu, o którym mowa w art. 66 ust. 2 Konstytucji ma charakter bezwarunkowy. Rekompensata pieniężna za niewykorzystany urlop jest w konsekwencji koniecznym substytutem otrzymywanym w miejsce urlopu. Trudno przy tym uznać, by art. 31 ust. 3 Konstytucji, wyznaczający granice dopuszczalnej ingerencji w sferę wolności i praw konstytucyjnych, formułował przesłanki adekwatne w kontekście sytuacji poddanej kognicji sądu konstytucyjnego, tj. takie, których wystąpienie pozwalałyby na ograniczenie prawa do korzystania z płatnego urlopu bądź też do ekwiwalentu pieniężnego, traktowanego jako swego rodzaju alternatywa urlopu (w razie niemożności jego wykorzystania).

Trybunał zauważył także, że art. 66 ust. 2 Konstytucji wymaga, aby czas pracy został ustawowo zdefiniowany. Czas, który nie stanowi w myśl ustawy czasu pracy, jest wobec tego – w ujęciu konstytucyjnym – czasem wolnym od pracy. Świadczenie pracy w czasie wolnym od pracy jest oczywiście dopuszczalne, niemniej winno być odpowiednio rekompensowane. W opinii Trybunału Konstytucyjnego, regułę tę trzeba odnieść również do „czasu służby”, którego wymiar ustalony został na 40 godzin tygodniowo (art. 33 ust. 2 ustawy o Policji), oraz „czasu wolnego od służby”. W myśl art. 33 ust. 3 ustawy o Policji, rekompensatą za wykonywanie zadań służbowych w czasie przekraczającym normę z art. 33 ust. 2 jest albo czas wolny od służby odpowiadający czasowi, w którym funkcjonariusz pełnił „dodatkową” służbę, albo stosowne wynagrodzenie. Czasowa cezura ograniczająca to ostatnie uprawnienie skutkuje więc de facto uszczupleniem praw objętych gwarancją art. 66 ust. 2 Konstytucji.

Jak podkreślono w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 lutego 2010 r., funkcjonariusze, którzy nie wykorzystali urlopów wypoczynkowych lub dodatkowych tudzież wykonywali zadania służbowe w czasie wolnym od służby i nie otrzymali w zamian za to dni wolnych, mogą żądać – zgodnie z zasadą ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa (art. 2 Konstytucji) – ekwiwalentu pieniężnego. Przyznanie tegoż ekwiwalentu wyłącznie za okres 3 lat kalendarzowych poprzedzających zwolnienie ze służby narusza przywołane wyżej normy konstytucyjne, a ponadto także wywołuje poważne wątpliwości z punktu widzenia zasady sprawiedliwości społecznej.

3. Cele i zakres projektowanej ustawy

Mając na uwadze treść sentencji orzeczenia wydanego w sprawie K 1/08 oraz jego motywy, proponuje się dokonanie zmian w art. 114 ustawy o Policji. Jakkolwiek bowiem na mocy samego rozstrzygnięcia Trybunału z ust. 1 pkt 2 wymienionego artykułu wyeliminowany

został fragment obejmujący słowa „nie więcej jednak niż za ostatnie 3 lata kalendarzowe”, to wskazana jest korekta redakcyjna tego przepisu, jak również nowelizacja ust. 3, w którym ustawodawca zawarł odesłanie do ust. 1 pkt 2. Jednocześnie, zważywszy na kategoryczne stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, należy znieść ograniczenia wynikające tak z art. 114 ust. 3, jak i art. 114 ust. 4 (chodzi o odebranie prawa do ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy lub dodatkowy, niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby, choć nabyty na zasadzie art. 82 ustawy o Policji, oraz za niewykorzystany czas wolny od służby przyznany zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy o Policji, a także o całkowite pozbawienie prawa do takich rekompensat w przypadku policjantów zwalnianych z podstaw wyliczonych w tych dwóch ustępach).

W ocenie projektodawcy, dla zapewnienia spójności systemu prawnego niezbędna jest również nowelizacja ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.; dalej jako: ustawa o Straży Granicznej), ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.), jako że przepisy tych aktów normatywnych (odpowiednio: art. 118 ust. 1 pkt 2, art. 95 pkt 2 oraz art. 137 ust. 1 i art. 151 ust. 1) wprowadzają analogiczną cezurę czasową, jak ta zakwestionowana przez Trybunał. Zasadna jest przy tym – podobnie jak w przypadku ustawy o Policji – rezygnacja z innego rodzaju ograniczeń, tj. podmiotowych, występujących w ustawie o Straży Granicznej, które w świetle art. 66 ust. 2 nie znajdują żadnego uzasadnienia. Wprawdzie sąd konstytucyjny nie badał kwestii uzależnienia prawa do ekwiwalentu od podstawy zwolnienia, niemniej jego stanowcza wypowiedź stawia też pod znakiem zapytania konstytucyjność omawianych regulacji.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE prawo do corocznego płatnego urlopu, gwarantowane obecnie przez art. 7 dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy (a wcześniej – art. 7 dyrektywy Rady nr 93/104/WE) zostało uznane za zasadę wspólnotowego prawa socjalnego o szczególnej wadze, od której nie może być odstępstw i której wprowadzenie w życie przez właściwe władze krajowe może być dokonane wyłącznie w granicach wyraźnie wytyczonych samą dyrektywą (tak m.in. wyroki w sprawach C – 173/99 BECTU oraz C – 342/01 Merino Gómez). A skoro prawo europejskie nie przewiduje w tym zakresie żadnego różnicowania, to rozwiązania krajowe odmawiające (całkowicie lub choćby częściowo) niektórym funkcjonariuszom prawa do ekwiwalentu pieniężnego za urlop, z którego

nie mogli skorzystać przez zwolnieniem ze służby, pozostają także w sprzeczności z normami wspólnotowymi.

W związku z powyższym zmiany wymagają postanowienia znajdujące zastosowanie do strażaków oraz funkcjonariuszy BOR, ABW i AW, CBA, SKW i SWW, które negatywnie rzutują na uprawnienia zwalnianych, aczkolwiek tylko przy pewnych przyczynach zwolnienia. Nowelizacja przepisów zaproponowana w art. 3 – 5, art. 7 oraz art. 8 współgra ze zmianami wprowadzanymi w ustawie o Policji czy ustawie o Straży Granicznej i niewątpliwie jest celowa dla wypełnienia standardów konstytucyjnych wywodzonych z art. 66 ust. 2 Konstytucji, jak również dla realizacji obowiązków, jakie ciążyą na państwie polskim z racji członkostwa w UE.

4. Konsultacje

W procesie konsultacji o projekcie wypowiedział się Minister Spraw Wewnętrznych, Minister Sprawiedliwości, Minister Obrony Narodowej oraz Minister Pracy i Polityki Społecznej. Ponadto projekt został zaopiniowany przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów, Komendantów Głównych Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej, a także Szefów Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego. Wymienione podmioty co do zasady pozytywnie oceniły zakres i kierunek proponowanych rozwiązań. Zastrzeżenia zgłoszono jedynie wobec postanowień zawartych w przepisach przejściowych przewidujących retroaktywne działanie nowego prawa (art. 10). Poza tym w nadesłanych opiniach pojawiły się propozycje wprowadzenia korekt o charakterze redakcyjnym oraz rozszerzenia projektu przez zmianę zasad obliczania ekwiwalentu pieniężnego w ustawie o Policji i ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712, z późn. zm.).

Również w trakcie I czytania przedstawiciele Ministra Spraw Wewnętrznych oraz poszczególnych służb poparli regulacje zamieszczone w projektowanej ustawie, podtrzymując zarazem postulaty przedstawione w stanowiskach pisemnych. Obradujące wspólnie komisje senackie – Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, Komisja Rodziny i Polityki Społecznej i Komisja Ustawodawcza, wprowadziły do projektu jedną poprawkę polegającą na skreśleniu przepisu art. 10. Komisje kierowały się w tym zakresie zapewnieniem zawartym w opinii Ministra Spraw Wewnętrznych, z którego wynikało, iż realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego w odniesieniu do policjantów nie napotkała problemów w praktyce i osoby zgłaszające się z roszaniem wyrównania wypłaconego ekwiwalentu otrzymywały stosowne sumy pieniężne. Komisje przychyliły się też do poglądu, że przyznanie prawa do ekwiwalentu

z mocą wsteczną we wszystkich pozostałych sytuacjach objętych projektowaną ustawą (w tym w przypadku zwolnień ze służby z przyczyn, które jak dotąd uzasadniały odmowę wypłaty wskazanego świadczenia) rodziłoby szereg trudności (kwestia braku niezbędnej dokumentacji) oraz pociągało za sobą poważne konsekwencje finansowe.

5. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy

Ustawa spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w zakresie zwiększenia wydatków na wypłatę ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystane urlopy – zarówno ze względu na zniesienie ograniczeń przedmiotowych (nade wszystko czasowego), jak i wobec rezygnacji z ograniczeń podmiotowych, polegających na uzależnieniu prawa do ekwiwalentu od podstawy zwolnienia. Dokładne oszacowanie przewidywanych kosztów wejścia ustawy w życie nie jest możliwe, ponieważ ich wielkość powiązana jest ściśle z liczbą funkcjonariuszy, którzy zostaną zwolnieni ze służby pod rządami przepisów w znowelizowanym brzmieniu oraz wysokością należnych im ekwiwalentów pieniężnych z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych bądź też z racji pełnienia służby w czasie wolnym. Na tę wysokość z kolei wpływ mają takie czynniki jak chociażby bieżący poziom wykorzystania urlopów czy wzrost liczby zadań wywołujący konieczność pełnienia przez funkcjonariuszy służby ponad wymiar ustawowy. Należy także podnieść, że liczba funkcjonariuszy odchodzących lub zwalnianych ze służby w danym roku kalendarzowym może być warunkowana wieloma przesłankami, a tym samym nie da się jej z góry precyzyjnie określić. Jednak wedle oceny podmiotów, które opiniowały projekt, można mówić, przykładowo, o kwotach rzędu około: 43.000 zł rocznie w wypadku Państwowej Straży Pożarnej czy 6.000 zł oraz 10.000 zł odpowiednio dla Służb Kontrwywiadu i Wywiadu Wojskowego.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u
